

Dosar nr. 2056/2/2014

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 1921

Ședința publică de la 17 iunie 2014

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: GHEORGHE GRECU

GREFIER: MIHAELA BĂLĂ

Pe rol se află soluționarea acțiunii promovate de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul RĂZOREA ION, având ca obiect „constatarea calității de lucrător / colaborator al securității (OUG nr. 24/2008)”.

La apelul nominal făcut în ședința publică răspunde reclamantul, prin consilier juridic, având delegație la fila 8 din dosar, lipsă fiind pârâtul

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se face referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

Nefiind cereri prealabile de formulat, excepții de invocat sau probe de administrat, Curtea acordă cuvântul în dezbateri asupra fondului cauzei.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată și, pe cale de consecință, să se constate existența calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, având în vedere îndeplinirea cumulativă a celor două condiții prevăzute de art. 2 lit. a) din OUG nr. 24/2008. Învederează că pârâtul a fost ofițer al fostei securități, iar în această calitate a întreprins o serie de măsuri informative operative împotriva persoanelor din dosarele arătate în probatorii, în sensul că a procedat la interceptarea corespondenței, urmărirea informativă, monitorizarea tuturor relațiilor întreținute, măsuri prin care s-au încălcat dreptul la viața privată și dreptul la libertatea de opinie și exprimare.

Curtea reține dosarul în pronunțare.

CURTEA,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 26.03.2014, reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității (CNSAS) a solicitat constatarea

calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâțul RĂZOREA ION.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că, prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010 adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, s-a solicitat, în temeiul prevederilor OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, verificarea pârâtului, sub aspectul posibilei calități de lucrător sau de colaborator al Securității, cererea fiind legală față de împrejurarea că a fost luptător pentru victoria revoluției din Decembrie 1989

Reclamantul a mai arătat că, așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1660/27.06.2013, precum și al înscrisurilor atașate acțiunii, pârâțul RĂZOREA Ion, având gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului Județean Dâmbovița, Serviciul 1, a participat la urmărirea informativă a domnului P.P., lucrat de organele de securitate, întrucât fusese semnalat că „ascultă și colportează știrile transmise la postul de radio reacționar autointitulat <Europa Liberă> și sub influența acestora face comentarii negative la adresa orânduirii sociale din țara noastră”.

A menționat că activitatea pârâtului a constat în propunerea de avertizare și participarea la avertizarea persoanei urmărite, așa cum rezultă și din documentele reținute în probatoriu. Astfel, la data de 01.08.1989, P.P. a fost avertizat semnând o Declarație - Angajament, document preluat prin semnătură olografă de It. maj. RĂZOREA Ion, prin care se consemnează că „în nenumărate rânduri” a „audiat și colportat știrile transmise de postul de radio <Europa Liberă>” „am luat la cunoștință că am fost avertizat și că dacă voi continua săvârșirea faptelor (voi trece la realizarea intențiilor exprimate), acestea constituie infracțiunea de propagandă împotriva orânduirii sociale din țara noastră ce se pedepsește potrivit articolului 166 din codul penal cu 5 ani închisoare. Ulterior, la data de 13.10.1989, pârâțul a propus luarea în supraveghere informativă a persoanei de mai sus, „având în vedere poziția sa anterioară, ptr. prevenirea unor fapte de natură să aducă atingere securității statului”, propunând și o serie de măsuri informativ -operative, respectiv: dirijarea unor informatori, „efectuarea de verificări complexe, în rândul anturajului acestuia”, „interceptarea corespondenței pe o perioadă de 1 an”. Punerea în aplicare a măsurilor de mai sus nu a putut fi documentată, întrucât raportul întocmit de It. maj. RĂZOREA Ion la 13.10.1989 constituie ultimul document din dosar.

De asemenea, pârâțul a participat și la supravegherea informativă a domnului C.G., solist instrumentist la restaurantul „Valahia”/„Bulevard” din Târgoviște, fostă sursă a I.J.S.Dâmbovița, Compartimentul 0620 (corespondentul teritorial al U.S.L.A. n.n.), care după încetarea legăturii, datorată faptului că a solicitat căsătoria cu o cetățeană est-germană, „a fost luat în lucru prin dosar de supraveghere informativă” de către U.S. Dâmbovița, Compartimentul 0620, „pentru legături cu cetățeană străină /.../, existând suspiciuni că în cazul rezolvării nefavorabile a intereselor personale ar trece la amenințări prin acte de natură ostilă”. În acest sens,

pârâtul a dirijat surse din legătura personală a domnie sale cu scopul de a obține date despre viața privată a persoanei urmărite: „Inf. a fost instruit să acorde mai multă atenție preocupărilor și anturajului acestuia și să relateze operativ aspecte ce interesează organele de securitate”; „Inf. a fost instruit să-l contacteze pe cel în cauză, în scopul cunoașterii preocupărilor și eventualelor pregătiri în vederea efectuării excursiei din RDG”; „Inf. a fost instruit să cunoască în amănunt natura relațiilor dintre cetățeanul român și cel străin; cu cine mai intră în contact, dacă face deplasări și unde; cine este femeia cu care este văzut”; „Inf. a fost instruit să cunoască dacă acesta face eventuale pregătiri pentru a rămâne în străinătate”. Din punct de vedere al legiutorului, este irelevant dacă aceste încălcări sau limitări aveau susținere legală sau regulamentară. Un angajat al Securității care respectând instrucțiunile din acea vreme ar fi instrumentat un dosar încălcând, pe motive politice, drepturi și libertăți fundamentale stipulate de Constituția de la acea dată, precum și de pactele internaționale, la care România este parte, respectivul se înscria în sfera lucrătorilor Securității, în sensul OUG nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare. În concluzie, pârâtul, prin activitățile desfășurate, a îngrădit drepturile și libertățile fundamentale, garantate de legislația din acea vreme. Astfel, în speța dată, îngrădirea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite prin dirijarea surselor din subordine, dar mai ales prin ordonarea măsurii avertizării. Precizează că au fost îngrădite următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislație în vigoare la acea dată: dreptul la viață privată, art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice; dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. z, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008, art. 31 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al CNSAS, adoptat prin Hotărârea Colegiului CNSAS nr. 2/2008, precum și art. 194 C.pr.civ.

În dovedire, reclamantul a depus la dosar nota de constatare și înscrisurile ce au stat la baza întocmirii acesteia.

Pârâtul a formulat întâmpinare în cauză, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată. A invocat o serie de excepții, îndeosebi sub aspectul neconstituționalității actelor normative care reglementează activitatea CNSAS.

În motivare, a arătat că neconstituționalitatea OUG nr. 24/10.03.2008, respectiv a Legii nr. 293/28.11.2008 rezidă prin încălcarea gravă a principiului prezumției de nevinovăție pentru lucrătorii Securității. Susține că dispozițiile art. 2 lit. a) din O.U.G. nr. 24/20078 lasă loc la o interpretare abuzivă, în sensul de a se pune semnul egalității între calitatea de lucrător al Securității, pe de o parte, și desfășurarea de activități prin care s-au suprimat ori îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului pe de altă parte. Din modul în care este formulat textul

rezultă că este lucrător al Securității persoana care: a avut calitatea de ofițer sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989; a desfășurat activități prin care a suprimat sau îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. În același timp, art. 2 al O.U.G. creează premisele unei forme de răspundere morală și juridică, pentru simpla participare la activitatea fostelor servicii de informații, fără a se stabili vreo formă de vinovăție. Prevederile respective nu iau în considerare faptul că ofițerii au desfășurat activități în cadrul atribuțiilor de serviciu, acestea fiind înscrise în actele normative din etapa respectivă, ca atribuții ale instituției, ale unității și ale postului pe care erau încadrați, făcând parte din metodologia de lucru caracteristică tuturor serviciilor de informații.

Neconstituționalitatea dispozițiilor O.U.G. nr. 24/2008 în raport de art. 21 alin. 1 din Constituție se fundamentează pe faptul că textul constituțional menționat înțelege să califice sau, altfel spus, să personalizeze calitatea de beneficiar al accesului liber la justiție, condiționând-o de apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime proprii. Așadar, în viziunea legiuitorului constituțional, astfel cum rezultă din interpretarea literală a textului, numai la prima vedere, titularul calității procesuale active este nedeterminat, putând fi orice persoană, întrucât, în continuare, textul precizează că o asemenea calitate este subsecventă exclusiv apărării drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale acestuia. În sensul și sub aspectul evidențiat, norma constituțională este restrictivă. Aceeași concluzie este în egală măsură valabilă și cât privește art. 52 alin. 1 din Constituție care reglementează de o manieră specifică, proprie domeniului supus incidenței sale, acela al contenciosului administrativ, legitimarea procesuală activă, supunând-o, însă, aceleiași condiționări principale.

Or, așa fiind, consacrarea, prin art. 8 alin 1 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 a dreptului CNSAS de a dispune introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia contravine textelor constituționale de referință menționate.

A fost administrată proba cu înscrisuri.

Examinând acțiunea de față în raport de actele și lucrările dosarului, susținerile părților și prevederile legale incidente în cauză, Curtea reține următoarele:

Prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010 adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, s-a solicitat, în temeiul prevederilor OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, verificarea lui Răzore Ion, sub aspectul posibilei calități de lucrător sau de colaborator al Securității, cererea fiind legală față de împrejurarea că a fost luptător pentru victoria revoluției din Decembrie 1989.

Potrivit art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 293/2008, pentru a se constata calitatea de lucrător al Securității, trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece, așa cum am mai precizat, domnul RĂZOREA Ion a avut gradul de locotenent major (1986 -1989), în cadrul Inspectoratului Județean Dâmbovița, Compartimentul 0620 (1985-1988), respectiv Serviciul 1 (1988-1989).

- în calitatea menționată la punctul 1 să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior. Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către pârât au încălcat drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatate nr. DI/1/1660/27.06.2013, precum și al înscrisurilor atașate cererii introductive, Răzorea Ion, a avut gradul de locotenent major în cadrul Inspectoratului Județean Dâmbovița, Serviciul 1 calitate în care a participat la urmărirea informativă a numitului P.P., lucrat de organele de securitate deoarece fusese semnalat că „ascultă și colportează știrile transmise la postul de radio reacționar autointitulat <Europa Liberă> și sub influența acestora face comentarii negative la adresa orânduirii sociale din țara noastră”.

Activitatea pârâtului a constat în propunerea de avertizare și participarea la avertizarea persoanei urmărite, așa cum rezultă și din documentele reținute în probatoriu. Astfel, la data de 01.08.1989, P.P. a fost avertizat semnând o Declarație - Angajament, document preluat prin semnătură olografă de lt. maj. RĂZOREA Ion, prin care se consemnează că „în nenumărate rânduri” a „audiat și colportat știrile transmise de postul de radio <Europa Liberă>” „am luat la cunoștință că am fost avertizat și că dacă voi continua săvârșirea faptelor (voi trece la realizarea intențiilor exprimate), acestea constituie infracțiunea de propagandă împotriva orânduirii sociale din țara noastră ce se pedepsește potrivit articolului 166 din codul penal cu 5 ani închisoare. Conștient de clemența de care a dat dovadă organele de Securitate atrăgându-mi atenția asupra consecințelor penale ce pot decurge din faptele săvârșite, mă angajez ca niciodată și în nici o împrejurare să mai comit astfel de fapte sau altele de natură a leza securitatea statului or alte valori apărute de legea penală.”

Ulterior, la data de 13.10.1989, pârâtul a propus luarea în supraveghere informativă a persoanei de mai sus, „având în vedere poziția sa anterioară, ptr. prevenirea unor fapte de natură să aducă atingere securității statului”, propunând și o serie de măsuri informativ -operative, respectiv: dirijarea unor informatori, „efectuarea de verificări complexe, în rândul anturajului acestuia”, „interceptarea corespondenței pe o perioadă de 1 an”. Punerea în aplicare a măsurilor de mai sus nu a putut fi documentată, întrucât raportul întocmit de lt. maj. Răzorea Ion la 13.10.1989 constituie ultimul document din dosar.

De asemenea, pârâtul a participat și la supravegherea informativă a numitului C.G., solist instrumentist la restaurantul „Valahia”/„Bulevard” din Târgoviște, fostă

sursă a I.J.S. Dâmbovița Compartimentul 0620 (corespondentul teritorial al U.S.L.A. n.n.), care după încetarea legăturii, datorată faptului că a solicitat căsătoria cu o cetățeană est-germană, „a fost luat în lucru prin dosar de supraveghere informativă” de către U.S. Dâmbovița, Compartimentul 0620, „pentru legături cu cetățeană străină /.../, existând suspiciuni că în cazul rezolvării nefavorabile a intereselor personale ar trece la amenințări prin acte de natură ostilă”.

În acest sens, pârâtul a dirijat surse din legătura personală a acestuia cu scopul de a obține date despre viața privată a persoanei urmărite: „Inf. a fost instruit să acorde mai multă atenție preocupărilor și anturajului acestuia și să relateze operativ aspecte ce interesează organele de securitate”; „Inf. a fost instruit să-l contacteze pe cel în cauză, în scopul cunoașterii preocupărilor și eventualelor pregătiri în vederea efectuării excursiei din RDG”; „Inf. a fost instruit să cunoască în amănunt natura relațiilor dintre cetățeanul român și cel străin; cu cine mai intră în contact, dacă face deplasări și unde; cine este femeia cu care este văzut”; „Inf. a fost instruit să cunoască dacă acesta face eventuale pregătiri pentru a rămâne în străinătate”.

Din toate documentele depuse se observă implicarea ofițerului în obținerea informațiilor respective. De asemenea, important este faptul că simpla obținere a unor informații cu caracter personal referitoare la cei urmăriți de Securitate, fără cunoștința și fără acordul acestora și pentru motive care nu aveau de a face cu apărarea intereselor naționale, constituia o violare a dreptului la viață privată.

Se constată că pârâtul, prin activitățile desfășurate, a îngrădit drepturile și libertățile fundamentale, garantate de legislația din acea vreme. Astfel, în speța dată, îngrădirea dreptului la viață privată s-a produs în momentul în care Securitatea a pătruns în intimitatea persoanelor urmărite prin dirijarea surselor din subordine, dar mai ales prin ordonarea măsurii avertizării.

Prin activitățile desfășurate, pârâtul, în calitate de angajat al fostei Securități, a îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislație în vigoare la acea dată: dreptul la viață privată, art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice; dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În consecință, în cauza dedusă judecății sunt îndeplinite condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”.

Pentru aceste considerente, Curtea va admite acțiunea CNSAS și va constata calitatea de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE :**

Admite acțiunea reclamantei reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul RĂZOREA ION, domiciliat în Petrești, sat , județ Dâmbovița.

Constată calitatea de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul RĂZOREA ION.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 17.06.2014.

Președinte,
Gheorghe Grecu

Grefier,

Mihaela Bălă

Red.jud.G.G.
Tehnored.C.O. 4 ex.